

Home i territori

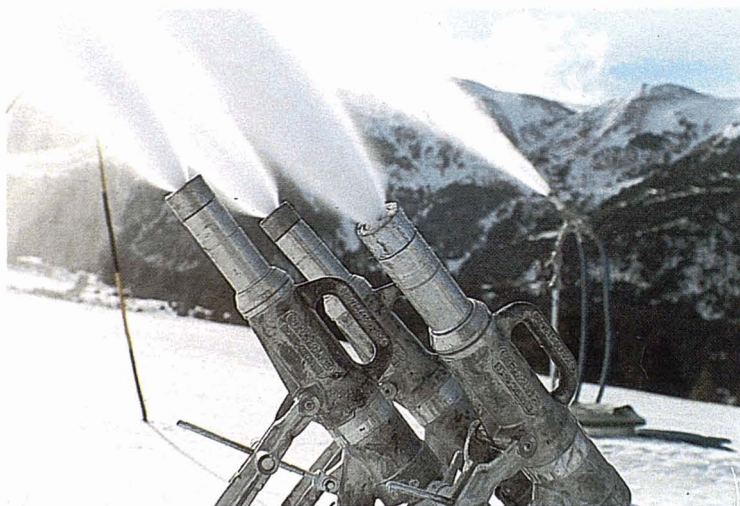
A la Molina, disset hectàrees de pistes tenen la neu assegurada.

L'aire i l'aigua com a artifici de la reina blanca.

Elisabeth Saltó

Els darrers anys l'esquí ha deixat de ser un esport d'élite pel que fa al nostre país malgrat que l'índex d'esquiadors a Catalunya és encara un dels més baixos d'Europa. L'increment de practicants d'aquest esport, l'han determinat dos fets: la proliferació de pistes d'esquí dins el territori del Principat i, els darrers anys, la implantació de sistemes de producció artificial de neu en diverses estacions.

Ara, per a esquiar a Catalunya, ja no hem d'estar pendents de l'home del temps.

Aquests dos elements, aire i aigua, s'ajunten i són expulsats en forma de neu.

Les estacions de Núria i la Molina han estat les principals beneficiàries d'aquests nous sistemes mercès a un suport molt important en diversos àmbits per part de la Generalitat de Catalunya i d'una manera molt especial de la Direcció General de Transports i de l'ens públic Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya.

Enguany, a la Molina, disset hectàrees de pistes tenen la neu assegurada després que s'hi hagin instal·lat 87 canonades productores de neu. És la segona fase d'una experiència que s'inicià l'any passat en dues pistes d'aquesta estació, «Trampolí» i «Pista llarga», que ha

continuant endavant un cop comprovat l'èxit de la primera fase. Així, a partir del 13 de desembre, data d'inauguració de la temporada d'esquí, seran l'«Estadi», «Pista llarga», «Trampolí», «la Comella» i «Font Canaleta» les pistes que s'inivaran artificialment quan la climatologia no respongui com voldrien els esquiadors.

Aquest sistema d'innivació és totalment automàtic i molt complex malgrat que parteix d'un principi ben simple: la barreja d'aigua i aire. Però al darrera d'aquesta simplicitat hi ha tota una tècnica que no se serveix gens de l'atzar.

El primer pas per a tirar endavant el projecte fou estudiar amb exactitud els fenòmens climatològics que són necessaris per a la formació natural de neu: una combinació de temperatures i humitats determinades. Amb aquest motiu, durant molts hiverns l'estació meteorològica de la Molina ha registrat els canvis que s'hi produïen fins que va poder establir aquestes conclusions:

- És durant la nit quan hi ha més hores seguides de fred a la Molina.
- Els canvis de temperatura i humitat són bruscos i freqüents.
- La mitjana de temperatures es troba al voltant dels 0 °C amb baixes de —3 °C a —5 °C però gairebé mai no arriba a una temperatura inferior a deu graus sota zero.

La tècnica pren el lloc a la natura.

Partint d'aquestes característiques, la planta de producció de neu, la primera d'aquesta importància instal·lada a l'Estat espanyol i una de les més modernes d'Europa, havia de tenir unes constants determinades per tal de no fer despeses innecessàries com per exemple llançar aigua quan la temperatura no permeti que es converteixi en neu.

El procés és aquest: l'aigua es troba emmagatzemada en un llac artificial construït exclusivament per a aquest fi, d'aquí l'aigua passa a la sala de màquines on arriba amb una temperatura aproximada de 4 °C que baixarà fins a aconseguir els 0,5 °C després de passar per la torre de refrigeració i, en aquest moment, és impulsada per bombes d'alta pressió fins als ca-

nons col·locats a les zones on manca la neu. Mentre tot això succeeix l'aire refredat i comprimit fins a 8 bars per la bateria de compressió és conduït també cap als canons. Quan ambdós elements, aire i aigua, s'ajunten i són expulsats en forma de partícules minúscules és quan la tècnica pren el lloc a la natura i al damunt de les pistes de la Molina, hi cauen centenars de quilograms de neu.

Però la complexitat d'aquest sistema no acaba aquí. Al darrere dels canons, dissenyats per ocupar el mínim d'espai per tal que no siguin un destorb ni un perill per als esquiadors, i de les canonades subterrànies hi ha diversos sensors de temperatura i humitat ubicats a les pistes que informen en tot moment un ordinador sobre aquestes variables i posen en marxa el sistema just en el moment en què s'arriba a la temperatura idònia -4°C (temperatura humida, o sia «corregida») i el paren automàticament quan hi ha una temperatura humida superior a -3°C . D'aquesta manera s'aconsegueix aprofitar al màxim les hores de fred a la zona sense fer despeses innecessàries.

A més, aquests canons automàtics regulen, mercès als sensors, la relació aire/aigua que han de llançar a l'exterior i la modifiquen en la mesura necessària de tal manera que si, mentre funcionen, canvien la temperatura i la humitat a la zona, el cabal d'aigua també es modificarà i així la qualitat de la neu serà sempre la mateixa.

La capacitat productora de neu de la planta de la Molina va de 80 a 100 metres cúbics per hora, amb una densitat entre 300 i 500 kg/m^3 depenent de quins tipus de neu vulgui produir-se: pols, seca o humida d'acord amb la temperatura ambient.

Aquestes xifres representen moltes tones de neu fabricades durant la temporada 86-87 que tenen dos objectius: poder mantenir la tasca d'iniciació a l'esquí per la qual sempre s'ha caracteritzat la Molina —és fàcil de veure-hi grups d'escolars posar-se per primer cop unes botes i caure immediatament

Els sistemes d'innivació són una bona ajuda per a la promoció del turisme d'hivern.

per la neu— i millorar definitivament aquestes instal·lacions per tal d'atreure-hi nous esquiadors i promoure el turisme d'hivern a la Cerdanya. Aquesta millora de les instal·lacions passa també enguany per la inauguració d'una nova telecadira per a quatre persones que serà la primera amb aquestes característiques que hi haurà a l'Estat espanyol.

Innovacions i inversions per al turisme d'hivern.

A l'estació de Núria les millores són també importants, juntament amb la implantació d'un sistema de producció de neu de característiques menys complexes s'ha fet una nova pista de gel i sobretot s'ha remodelat l'edifici de l'estació del cremallera que tindrà, a partir

d'ara, un nou horari amb sortides cada hora des de Ribes de Freser.

Núria i la Molina són només una mostra de les inversions que les estacions d'esquí catalanes han fet per a aquesta temporada en les quals ha participat àmpliament la Generalitat de Catalunya dins la campanya de promoció dels esports d'hivern. L'edició d'una guia per als usuaris de les pistes d'esquí, la participació en fires d'esports que se celebren a diferents països i possiblement una campanya de promoció per ràdio i televisió són algunes altres de les accions que es duen a terme dins aquest camp.

També hi ha sorpreses en unes altres comarques. Dues estacions que s'havien tancat temps enrere per la manca de rendibilitat tornen a obrir-se enguany després d'haver fet una forta inversió en les instal·lacions. Parlem de la Tuca (la Vall d'Aran) i de Superespot (el Pallars Sobirà), aquesta darrera amb una novetat que si bé a França és usual aquí pot considerar-se com

a experiment. Superespot és actualment propietat de la mateixa empresa que té les pistes de Lles-suí, Pallars turístic. Per aquesta raó intentaran l'experiència de fer un *forfait* (tiquet d'accés a les pistes) comú que permetrà als esportistes esquiar a ambdues estacions.

I si la temporada 86-87 ofereix tot això als esquiadors de pista, als muntanyencs, a qui tira més l'esquí nòrdic o de muntanya també han de felicitar-se. El passat 25 de setembre la Generalitat de Catalunya va dictar un decret d'ajuda a la construcció de pistes per a aquesta especialitat. Així, entre 1987 i 1990 es faran tres noves estacions: dues a l'Alt Urgell, «Sant Joan de l'Erm» i «Tuixèn-la Vansa» i una a la Cerdanya, «Arànsen».

Aquestes ajudes atorgades pels departaments de la Presidència; Comerç, Consum i Turisme, i Política Territorial i Obres Públiques prendran forma també de subvencions per a la formació de monitors, construcció d'instal·lacions complementàries com ara refugis,

infermeries, restaurants...; i des de la Direcció General de Carreteres (Departament de Política Territorial i Obres Públiques) es condicionaran els accessos a les estacions d'esquí nòrdic.

Tot plegat, sembla que amb aquest hivern ha arribat l'hora per als esportistes de la neu. Bona temporada!

E.S. □

Ara...

